

Parlamentul României - Lege nr. 234/2023 din 19 iulie 2023

Legea nr. 234/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare, precum și pentru modificarea Legii nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional

În vigoare de la 19 august 2023

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 668 din 20 iulie 2023. Formă aplicabilă la 19 august 2023.

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. - Legea nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 552 din 27 iunie 2006, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La **articolul 2**, după **litera n)** se introduc trei noi litere, literele o)-q), cu următorul cuprins:

" **o)** protecția fizică a instalațiilor nucleare și radiologice, a materialelor nucleare și a surselor de radiații ionizante;

p) protecția sistemelor, echipamentelor și componentelor instalațiilor nucleare și radiologice împotriva amenințărilor cibernetice;

q) toate activitățile desfășurate pe amplasamentul instalațiilor nucleare care au impact asupra securității nucleare, securității radiologice, protecției fizice, controlului de garanții nucleare, gestionării deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat și/sau asupra planificării, pregătirii și răspunsului în situații de urgență nucleară sau radiologică."

2. La **articolul 4**, după **alineatul (1²)** se introduce un nou alineat, alineatul (1³), cu următorul cuprins:

" **(1³)** Președintele CNCAN trebuie să îndeplinească cerința de pregătire profesională în domeniul nuclear și experiență de specialitate de cel puțin 10 ani în reglementarea, autorizarea și controlul instalațiilor și activităților nucleare."

3. La **articolul 4**, **alineatele (2³), (2⁴) și (4)** se modifică și vor avea următorul cuprins:

" **(2³)** Salarizarea personalului CNCAN se face la nivelul maxim al drepturilor salariale prevăzut pentru funcțiile publice din cadrul aparatului de lucru al

Guvernului, majorat cu până la 50%. Echivalarea funcțiilor specifice ale personalului autorității competente cu funcțiile publice din cadrul aparatului de lucru al Guvernului se face prin ordin al ordonatorului principal de credite, avizat în condițiile legii.

(2⁴) Numărul maxim de posturi al CNCAN este de 200, exclusiv președintele și membrii cabinetului demnitarului, organizat conform legii.

.....
(4) Taxele de autorizare a activităților prevăzute la art. 2 se fac venit la bugetul de stat."

4. La [articolul 4](#), după [alineatul \(6\)](#) se introduc șase noi alineate, alineatele (7)-(12), cu următorul cuprins:

" (7) Finanțarea CNCAN se asigură integral din venituri proprii, respectiv din tarife percepute pentru reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare, din contribuții ale organismelor internaționale, încasări sau venituri din alte surse, conform prevederilor legale.

(8) Din veniturile proprii realizate se asigură cheltuieli curente și de capital, constituirea de fonduri pentru acordarea de stimulente și sporuri, precum și cheltuieli pentru achiziția de bunuri și servicii care se efectuează pentru realizarea activității CNCAN în îndeplinirea funcțiilor sale.

(9) Președintele CNCAN este ordonator principal de credite.

(10) Excedentul anual rezultat din execuția bugetului de venituri și cheltuieli se reportează în anul următor cu aceeași destinație.

(11) În vederea evitării conflictelor de interese, funcțiile cu responsabilități de conducere din cadrul CNCAN nu pot fi ocupate de către foști angajați ai titularilor de autorizație care au părăsit entitățile respective în decurs de mai puțin de un an.

(12) CNCAN stabilește, în condițiile legii, măsuri pentru evitarea conflictului de interese, de orice natură, cu entitățile care furnizează consultanță sau servicii importante pentru securitatea nucleară pentru solicitanții sau titularii de autorizații."

5. La [articolul 5](#), [alineatul \(2\)](#) se modifică și va avea următorul cuprins:

" (2) CNCAN elaborează strategia și politica de reglementare, autorizare și control în domeniul securității nucleare, al securității radiologice, al controlului neproliferării armelor nucleare, al protecției fizice a materialelor nucleare, surselor de radiații ionizante, instalațiilor nucleare și radiologice, al transportului materialelor radioactive și al securității nucleare a gestionării deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat, al planificării, pregătirii și răspunsului în situații de urgență nucleară sau radiologică, denumită în continuare Strategia națională de securitate și siguranță nucleară, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului."

6. La [articolul 5](#), după [alineatul \(7\)](#) se introduc două noi alineate, alineatele (8) și (9), cu următorul cuprins:

" (8) CNCAN promovează și consolidează cultura de securitate nucleară prin emiterea de reglementări specifice și controlul conformității cu aceste reglementări, precum și prin stabilirea și implementarea propriului sistem de

management care acordă prioritatea convenită securității nucleare și care promovează, la toate nivelurile personalului și conducerii, capacitatea de a pune sub semnul întrebării realizarea efectivă a principiilor și practicilor relevante de securitate și de a raporta în timp util aspectele legate de securitatea nucleară.

(9) În vederea obținerii, menținerii și îmbunătățirii continue a competențelor și abilităților personalului propriu, în domeniul securității nucleare și radiologice și al pregătirii pentru situații de urgență, CNCAN implementează programe de educare și formare profesională a personalului cu responsabilități legate de reglementarea, autorizarea și controlul instalațiilor și activităților nucleare."

7. La articolul 7¹, **alineatele (3) și (5)** se modifică și vor avea următorul cuprins:

" **(3)** Regimul de autorizare constă în înregistrarea, emiterea de autorizații și permise de exercitare, emiterea de certificate de acceptare și de desemnare, avize și aprobări, după caz.

.....
(5) CNCAN stabilește, prin reglementări specifice, în conformitate cu prevederile art. 5, cerințele, informațiile și documentația care trebuie furnizate împreună cu notificarea, solicitarea de înregistrare, de autorizare și de eliberare a permiselor de exercitare, precum și pentru solicitarea de certificate, avize și aprobări."

8. La **articolul 7¹**, după **alineatul (5)** se introduce un nou alineat, alineatul (6), cu următorul cuprins:

" **(6)** În cadrul procesului și activităților de autorizare, CNCAN efectuează verificarea și evaluarea documentației de autorizare furnizate potrivit prevederilor alin. (5), inclusiv prin analize tehnice și inspecții de specialitate, pentru controlul conformității cu prevederile legale și reglementările specifice."

9. La articolul 8, **alineatul (1)** se modifică și va avea următorul cuprins:

" **Art. 8. - (1)** Activitățile prevăzute la art. 2 se autorizează de CNCAN prin emiterea unui certificat de înregistrare sau a unei autorizații sau prin emiterea de certificate de acceptare și de desemnare, avize și aprobări, după caz."

10. La **articolul 8**, după **alineatul (6)** se introduce un nou alineat, alineatul (6¹), cu următorul cuprins:

" **(6¹)** Pentru o instalație nucleară compusă din mai multe module cu funcționalitate proprie, identice ca proiect, autorizațiile se eliberează pentru numărul total de module prevăzute prin proiectul de ansamblu al instalației nucleare respective. În acest caz, titularul de autorizație va notifica la CNCAN planificarea realizării instalației în ansamblu, precum și a fiecărui modul în parte, în vederea stabilirii programului de control și a activităților specifice care necesită avize și aprobări conform reglementărilor în vigoare."

11. La **articolul 8**, după **alineatul (8)** se introduce un nou alineat, alineatul (8¹), cu următorul cuprins:

" **(8¹)** Pentru autorizarea reactoarelor nucleare sunt aplicabile următoarele faze de autorizare:

a) autorizarea proiectului, după caz;

- b) amplasarea;
- c) construcția și montajul;
- d) punerea în funcțiune;
- e) exploatarea;
- f) dezafectarea."

12. La [articolul 25](#), după [alineatul \(4\)](#) se introduc șase noi alineate, alineatele (5)-(10), cu următorul cuprins:

" **(5)** Titularul de autorizație are obligația să asigure implementarea cerințelor de securitate nucleară și securitate radiologică cu prioritate în fața oricăror alte cerințe sau interese, inclusiv a celor legate de performanța economică, științifică sau de respectarea termenelor planificate ale activităților.

(6) Titularul de autorizație are obligația să asigure că proiectul, amplasarea, construcția și montajul, punerea în funcțiune, exploatarea, supravegherea, întreținerea, testarea și inspecțiile în exploatare, precum și dezafectarea instalațiilor nucleare se realizează în conformitate cu standardele și reglementările aplicabile, ținând cont de cele mai bune practici din industria nucleară recunoscute la nivel internațional.

(7) Titularul de autorizație are obligația să își mențină și să își dezvolte:

- a) competențele tehnice și resursele materiale și de personal proprii;
- b) accesul permanent la asistență tehnică de specialitate și stocuri suficiente de piese de schimb, componente și echipamente din partea proiectanților și/sau fabricanților originali ai sistemelor, structurilor, echipamentelor și componentelor instalate sau a unor companii specializate a căror competență tehnică este recunoscută oficial de proiectanții și/sau fabricanții originali și care dețin experiență practică relevantă în instalația nucleară respectivă sau în instalații similare, pentru menținerea proiectului aprobat/autorizat, în conformitate cu cerințele privind controlul configurației de proiectare, precum și pentru evitarea produselor contrafăcute, frauduloase sau suspecte.

(8) Titularul de autorizație are obligația să asigure pregătirea și calificarea personalului în conformitate cu reglementările naționale și cu cele mai înalte standarde și bune practici recunoscute în industria nucleară la nivel internațional.

(9) Titularul de autorizație are obligația să implementeze politici și măsuri adecvate pentru atragerea, recrutarea, selecția, angajarea, dezvoltarea și păstrarea personalului cu funcții importante pentru securitatea nucleară, inclusiv prin salarizarea competitivă, luând ca referință condițiile oferite de organizațiile similare din industria nucleară din Uniunea Europeană și din țările furnizoare de tehnologii, instalații, materiale și echipamente nucleare destinate utilizării pe teritoriul României, pentru calificările, funcțiile și atribuțiile echivalente.

(10) Titularul de autorizație are obligația să asigure verificarea prealabilă, precum și verificarea periodică, cel puțin o dată la 3 ani, prin metode specifice, a probității tuturor persoanelor care au acces în mod regulat în punctele de lucru vitale din cadrul instalațiilor nucleare și avizarea acestora, conform legii, de organele competente în domeniul siguranței naționale."

13. La [articolul 31](#), după [alineatul \(3\)](#) se introduce un nou alineat, alineatul (4), cu următorul cuprins:

" [\(4\)](#) Personalul CNCAN care desfășoară activități de control pe amplasamentul și în interiorul instalațiilor nucleare sau radiologice beneficiază pe perioada controlului de drepturile aferente încadrării locurilor de muncă respective în condiții deosebite, în conformitate cu legislația în vigoare."

14. La [articolul 35](#), după [litera c\)](#) se introduce o nouă literă, litera c¹), cu următorul cuprins:

" [c¹\)](#) verifică, evaluează și acceptă, avizează sau aprobă, după caz, în procesul de autorizare și pe toată durata de valabilitate a autorizațiilor, manualele, procedurile, planurile, programele, precum și alte documente ale titularului de autorizație specificate în reglementările și autorizațiile emise de CNCAN;"

15. La [articolul 35](#), după [litera f¹\)](#) se introduce o nouă literă, litera f²), cu următorul cuprins:

" [f²\)](#) inițiază, implementează, participă la realizarea și efectuează managementul proiectelor de cooperare, asistență, educație și pregătire profesională, cercetare și dezvoltare, finanțate prin fonduri proprii și/sau prin fonduri externe obținute prin programele de cooperare și asistență internațională, în domeniul său de competență;"

16. La [articolul 35](#), [litera h\)](#) se modifică și va avea următorul cuprins:

" [h\)](#) controlează, potrivit legii, și asigură aplicarea legislației europene, a prevederilor tratatelor și convențiilor internaționale și a reglementărilor naționale în vigoare în domeniul nuclear;"

17. La [articolul 35](#), după [litera h\)](#) se introduc cinci noi litere, literele h¹)-h⁵), cu următorul cuprins:

" [h¹\)](#) implementează procesul de autorizare, conform prevederilor prezentei legi, pentru toate activitățile, instalațiile și sursele de radiații ionizante prevăzute în lege;

[h²\)](#) controlează respectarea prevederilor prezentei legi și a reglementărilor emise de CNCAN, precum și conformitatea cu limitele și condițiile din autorizațiile emise de CNCAN;

[h³\)](#) efectuează verificări, măsurători, analize, inspecții și evaluări tehnice de specialitate în domeniile securității nucleare, securității radiologice, protecției fizice, controlului de garanții nucleare, gestionării deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat, precum și alte evaluări necesare pentru implementarea proceselor de autorizare și control conform prevederilor prezentei legi;

[h⁴\)](#) asigură pregătirea profesională inițială și continuă a personalului de specialitate cu responsabilități în implementarea atribuțiilor CNCAN;

[h⁵\)](#) dezvoltă și implementează un sistem de management propriu, pentru susținerea activităților de reglementare, autorizare și control și pentru asigurarea priorității pentru securitatea nucleară;"

18. La [articolul 35](#), [litera m\)](#) se modifică și va avea următorul cuprins:

" m) constituie punct național de contact pentru controlul reglementat, precum și pentru toate proiectele și activitățile internaționale de cooperare tehnică, schimb de experiență și pregătire profesională în domeniul reglementării, autorizării, controlului și asigurării implementării cerințelor de securitate nucleară, securitate radiologică, protecție fizică, garanții nucleare, gestionarea deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat, prevenirea și combaterea traficului ilicit de materiale nucleare și alte materiale radioactive, precum și în domeniul pregătirii și răspunsului la situații de urgență radiologică și/sau nucleară;"

19. La [articolul 35](#), după [litera s](#)) se introduce o nouă literă, litera s¹), cu următorul cuprins:

" s¹) elaborează Strategia națională de securitate și siguranță nucleară;"

20. La [articolul 40](#), după [alineatul \(4\)](#) se introduc două noi alineate, alineatele (5) și (6), cu următorul cuprins:

" (5) În calitate de punct național de contact pentru urgențe nucleare și radiologice, CNCAN este responsabil pentru implementarea mecanismelor de asistență internațională, în conformitate cu prevederile [Convenției](#) cu privire la asistența în caz de accident nuclear sau urgență radiologică adoptate în cadrul Agenției Internaționale pentru Energie Atomică la Viena, la 26 septembrie 1986, la care România a aderat prin [Decretul nr. 223/1990](#).

(6) Regulamentul privind accesarea și implementarea mecanismului de asistență internațională prin intermediul Rețelei de asistență și răspuns la urgență nucleară sau radiologică (RANET - Response Assistance Network) se adoptă prin hotărâre a Guvernului."

21. [Articolul 41](#) se modifică și va avea următorul cuprins:

" **Art. 41.** - Operațiunile cu produsele cu dublă utilizare în domeniul nuclear, prevăzute în anexa nr. 1, se aprobă, în condițiile legii, de către Ministerul Afacerilor Externe, prin Departamentul pentru Controlul Exporturilor - ANCEX, autoritatea națională în domeniul controlului exporturilor de produse cu dublă utilizare, cu condiția prezentării autorizației eliberate de CNCAN."

22. [Articolul 42](#) se modifică și va avea următorul cuprins:

" **Art. 42.** - Autoritatea Vamală Română din cadrul Ministerului Finanțelor controlează și admite intrarea în țară sau ieșirea din țară, pe baza autorizației emise de CNCAN, a bunurilor pentru care prezenta lege impune autorizație."

23. La [articolul 44](#) [alineatul \(1\)](#), [litera b](#)) se modifică și va avea următorul cuprins:

" b) cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi, nerespectarea art. 38 alin. (2¹) și (2²) și efectuarea neautorizată a unor activități prevăzute la: art. 2 lit. a) privitoare la punerea în funcțiune, funcționarea de probă, exploatarea, modificarea, dezafectarea, importul și exportul instalațiilor nucleare; art. 2 lit. c) și c¹)-c³), dacă instalațiile radiologice, instalațiile de gestionare a deșeurilor radioactive, materialele nucleare, inclusiv combustibilul nuclear proaspăt și uzat, materialele radioactive, sursele radioactive, deșeurile radioactive și generatoarele de radiații prezintă un risc nuclear ori radiologic deosebit; art. 2 lit. e) și f) și art. 28 alin. (2), dacă materialele nucleare sau

radioactive, deșeurile radioactive și generatoarele de radiații prezintă un risc nuclear ori radiologic deosebit."

24. La anexa nr. 1, **punctul 2** se modifică și va avea următorul cuprins:

" **2.** sisteme, structuri, echipamente și componente aferente special concepute sau fabricate pentru reactoare nucleare;"

25. La anexa nr. 2, **punctele 6³ și 24** se modifică și vor avea următorul cuprins:

" **6³.** control reglementat - orice formă de reglementare, autorizare și control aplicată activităților umane pentru asigurarea respectării cerințelor privind protecția împotriva radiațiilor ionizante, securitatea nucleară și a oricăror alte cerințe prevăzute în lege și în reglementările specifice din domeniul nuclear;

.....
24. reglementări - documente care conțin cerințe obligatorii și recomandări în domeniul nuclear, emise de autoritatea competentă conform art. 5; acestea cuprind norme, ghiduri, regulamente, ordine, prescripții tehnice, instrucțiuni, manuale și proceduri;"

26. La anexa nr. 2, după punctul 45 se introduce un nou punct, punctul 46, cu următorul cuprins:

" **46.** cultura de securitate nucleară - ansamblul caracteristicilor, atitudinilor și comportamentelor indivizilor, organizațiilor și instituțiilor care servesc la susținerea și îmbunătățirea securității nucleare și care asigură că aspectele de securitate nucleară și protecție împotriva radiațiilor ionizante au prioritate și primesc atenția corespunzătoare în funcție de importanța lor."

Art. II. - (1) Autorizațiile și permisele de exercitare, emise de Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi, își mențin valabilitatea până la expirarea termenului prevăzut de acestea.

(2) Pentru cererile de autorizare aflate în curs de soluționare la data intrării în vigoare a prezentei legi se aplică dispozițiile legale în vigoare la data depunerii cererii.

Art. III. - În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul va adopta prin hotărâre regulamentul prevăzut la art. 40 alin. (6) din Legea nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. IV. - Legea nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 552 din 27 iunie 2006, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Art. V. - La data de 1 ianuarie 2024 se abrogă poziția 11 din anexa nr. 1 la Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional,

publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 761 din 9 noiembrie 2009, cu modificările și completările ulterioare.

Art. VI. - Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepția art. I pct. 4, cu referire la art. 4 alin. (7)-(10), care intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2024.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE
CAMEREI
DEPUTAȚILOR,
ALFRED-ROBERT
SIMONIS

PREȘEDINTELE
SENATULUI
NICOLAE-IONEL
CIUCĂ

București, 19 iulie 2023.
Nr. 234.